

**Oświadczenie złożone
przez senatora Władysława Ortyła
na 18. posiedzeniu Senatu
w dniu 4 października 2012 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Jana Vincenta-Rostowskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240, z późn. zm.) samorządowe zakłady budżetowe mogą wykonywać tylko zadania własne gminy. W istocie ograniczenie możliwości świadczenia usług, które związane są z zadaniami własnymi gminy, pozbawia zakład możliwości pozyskiwania środków niezbędnych do funkcjonowania. Wejście w życie nowych przepisów o finansach publicznych zasadniczo zmieniło możliwości funkcjonowania wielu samorządowych zakładów budżetowych, na przykład zakładów wodociągów i kanalizacji. Do dnia zmiany przepisów istniała prawna możliwość wykonywania między innymi przyłączy na rzecz osób indywidualnych. Pozwalało to na racjonalne i celowe gromadzenie środków niezbędnych do funkcjonowania jednostki.

Obecnie obowiązujące przepisy znacznie ograniczają możliwości pozyskiwania środków przez samorządowe zakłady budżetowe, co prowadzi do znacznego zmniejszenia ich możliwości rozwojowych. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na to, że przekształcenie zakładu w spółkę prawa handlowego nie stanowi tu wystarczającego rozwiązania z uwagi na zwiększenie obciążeń finansowych (związanych z formą prawną).

Zwiększenie możliwości pozyskiwania środków od zewnętrznych podmiotów pozwoliłoby na pełniejsze i bardziej gospodarne wykorzystanie formy prowadzenia działalności, jaką jest samorządowy zakład budżetowy.

Wobec rodzących się wątpliwości co do zasadności i celowości przedstawionych uregulowań i faktu, że są one przedmiotem zainteresowania wszystkich jednostek samorządu terytorialnego, oczekuję udzielenia odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy zakłady działające w formie samorządowych zakładów budżetowych mogą odpłatnie wykonywać na rzecz mieszkańców wyłącznie te usługi, które mieszczą się w zakresie zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego, określonych w art. 14 ustawy o finansach publicznych, czy też mogą wykonywać odpłatnie także inne usługi?

2. Czy gmina może pobierać od mieszkańców opłatę na podstawie sporządzonej umowy za wykonanie na przykład przyłącza do istniejącej sieci kanalizacyjnej, różnicując opłaty w zależności od kosztów wykonania przyłącza?

3. Czy rząd rozważa zmiany przywołanych przepisów prawa, które spowodowałyby unormowanie przedstawionych kwestii w sposób jednoznaczny i racjonalny, przy jednoczesnym nieograniczaniu funkcjonowania samorządowych zakładów budżetowych?

Władysław Ortył